

СТАНОВИЩЕ

Относно дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“ по професионално направление 8.2 – „Изобразително изкуство“

Тема: „Форми на фотографията в контекста на концептуалния моден дизайн” (История, същност, развитие и естетика на модата и фотографията с фокус върху модната фотография)

Автор: Александър Константинов Нишков – редовен докторант към катедра „Мода“ – Национална художествена академия

Научен ръководител: проф. Греди Асса

От: проф. Людмил Христов – ръководител на департамент „Кино, реклама и шоубизнес“ към Нов български университет

Представеният ми за преглед и оценка дисертационен труд във формално отношение се състои от 164 страници, открояващи се научни приноси, терминология, библиография от български и чуждестранни автори, както и интернет източници. Текстът е структуриран в две части, всяка от които с по три глави.

В първата част авторът разглежда развитието на фотографията и модата започвайки от технологичните процеси свързани с първите стъпки на новото изкуство, технологичната революция в края на 19-ти и началото на 20-ти век обуславяща развитието на модния дизайн и въвежда фигурата на модела, като обект на модната фотография, като медиум свързващ двата процеса. В първа глава докторантът представя петима фотографи, които поставят основите и естетическите принципи на съвременната модна фотография. Изборът им съвсем не е случаен. Пътят на петимата развиващ се в продължение на около век и половина изгражда един събирателен образ на съвременния артист, който превръща модната фотография в творчески акт. Във втора глава г-н Нишков представя петима пионери в областта на технологията, дизайна и модата, които в продължение на десетилетия създават изкуството на модния дизайн. Между майсторите на фотографското изкуство и майсторите моделиери застава фигурата на фотомодела, който „изиграва“ роля представяйки дреха, бижу, аксесоар създавайки симбиозата между артистичната фотография и модния дизайн наречена модна фотография. Дълго време в теория на рекламата се натрапваше идеята за образ „вампир“ който измества акцента от модния продукт, който се промотира към носителя/медиума, в нашия случай фотомодела. Очевидно, когато става въпрос за облекло, бижу, аксесоари това „правило“ не важи.

Във втората част на дисертацията авторът разглежда допирните точки между фотографията и изкуството (или кога, при какви обстоятелства и условия фотографията се превръща в изкуство), разликите между „директната фотография“ и „фотографията –

постановка“, или ако си позволя да обобща – „показвана“ и „създавана“ фотография. Този въпрос отдавна и, като че ли окончателно е решен в игралното и художествено-документалното кино. Защо така да не е и при фотографията. Ще си позволя да споделя свои разсъждения по отношение на това терминологично разделение, което обрича единия стил на несправедлива оценка по отношение на това дали е изкуство или не. Определено считам, че всеки опит за заснемане, който се предхожда от мисловен процес свързан с отговор на въпросите – защо снимам?; какво/кого снимам?; по какъв начин снимам?; защо с това осветление?; защо с тази оптика а не с друга?; защо този формат/композиция/отсечка? защо по това време на деня?; защо от тази гледна точка?; защо с тези цветови корекции?; защо с тази диафрагма, чувствителност, скорост? - и още десетки други превръщат така създаденото изображение в „поставено“ от мен и твърде далечно от реалността и само понякога – изкуство.

Със своето изследване, както и с досегашния си практически опит Александър Нишков убедително доказва необходимостта от цялостно и задълбочено изследване на творческия акт в модната фотография и възможностите и да се превърне в изкуство. Основната актуалност и значимост на темата, направените изводи и заключения произтичат от стабилното присъствие на автора като изявен и доказан творец и професионалист в полето на артистичната фотография.

Бих искал да открия някои открояващи се достойнства на дисертационния труд:

- Ясно формулирани теза и цел, отлично и изчерпателно подбрани задачи и изследователски метод.
- Добър стил на изложението, което го прави достъпно за по-широка публика, без да намалява научно-изследователската му стойност.
- Логично изведени след всяка глава научни изводи и обобщения, както и добре формулирани проблеми.
- Отлично структуриране на текста в основния труд и автореферата.
- Крайните резултати от изследването са направени вследствие на използването на богат емпиричен материал и са коректно поднесени.
- Отлично подбрани приложения, коректно илюстриращи съответстващия им наратив.
- Обширна и впечатляваща библиография от български и чужди автори - всичко писано по темата е прочетено и използвано уместно.
- Компетентно научно ръководство

Напълно подкрепям изведените от автора научни приноси на изследването.

Убеден съм, че дисертационният труд е лично дело на докторанта, като изхождам от оригиналността на текста и дългогодишните усилия по съставянето му, което е очевидно при прочитането му.

Представеният автореферат в обем от 71 страници по форма и съдържание напълно съответства на изискванията.

Ще се спра на преподавателската дейност на г-н Нишков в продължение на повече от дванайсет години като хоноруван преподавател и асистент в програма

„Фотография“ на Нов български университет. В качеството си на ръководител на департамента към който се числи програма „Фотография“ съм имал задължението и отговорността да проверявам ежегодните студентски анкети за оценка на преподавателския труд по десетки критерии. Оценките за неговия труд са варирали между „отличен“ и „превъзходен“ преподавател, всеотдаен и отлично владеещ материята, която преподава. И нещо характерно за Александър – хармония, пълен синхрон между думи и творчество, нещо, което толкова липсва в несъвършения ни свят. Години наред, студентите от програмата ползваха ателието на Сашо и цялата налична техника и неговия опит безвъзмездно, което го превърна във високо ценен и незаменим преподавател.

Ще задам следния въпрос на г-н Нишков: Има ли връзка между модната фотография и рекламата, имат ли обща територия и взаимодействие? Може ли да се твърди, че модната фотография е част от рекламната комуникация?

В заключение мога да кажа, че дисертационния труд на докторант Александър Нишков „Форми на фотографията в контекста на концептуалния моден дизайн“ (История, същност, развитие и естетика на модата и фотографията с фокус върху модната фотография) е собствена разработка на актуална тема с оригинални научни и научно - приложни приноси и това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да подкрепят неговата кандидатура за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“ по професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“, като тази си оценка ще потвърдя с позитивен вот в заключителното заседание на Научното жури по конкурса.

Проф. Людмил Христов, НБУ

Април, 2016 г.